

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 4 APRIL 2013 VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING VAN DE GEMEENTE HAARLEM

Vastgesteld in de vergadering van 18 april 2013

Aanwezig de leden en plaatsvervangende leden:

De heren Aynan (PvdA), Azannay (GroenLinks), Rutten (VVD), Schouten (Sociaal Lokaal), Snoek (CDA), Stapelkamp (Haarlem Plus), Trompetter (Actiepartij) en Wiersma (CDA) en de dames Breed (D66), Huysse (GroenLinks), Kerbert (D66), Koper (PvdA), De Leeuw (OPH) en Özogul-Özen (SP)

Mede aanwezig: de heren Van de Manakker (voorzitter), Van der Hoek (wethouders), Nieuwenburg (wethouder) en mevrouw Taets van Amerongen (secretaris)

Verslag: de heer Timmermans (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent de vergadering om 21.15 uur en heet iedereen welkom.

2. Spreektijd voor belangstellenden

Mevrouw **Nannes**, coördinator **Loket Haarlem** spreekt mede namens Kontext een positief oordeel uit over de in goede samenwerking nieuwe vormgeving van de sociale infrastructuur voor het sociale domein. Onder grote druk is er van alle kanten inzet gepleegd om het verschil te maken. Zij wil graag nog enkele zaken onder de aandacht brengen. De digitale zelfredzaamheid acht zij een goede zaak, omdat op die manier veel vragen zijn op te vangen. Maar men moet zich realiseren dat er ook een grote groep is en zal blijven die niet kan omgaan met digitale media. Die groep komt met zijn vragen naar het Loket. Het is van belang dat deze groep niet verstoken blijft van communicatie, want van kwalitatief goede informatievoorziening gaat een preventieve werking uit. Het Loket zal zich verder inspannen om een sterke verbinding te leggen met de infrastructuur voor vrijwillige inzet en de verkenning van eigen netwerken van cliënten. Zij vraagt extra aandacht om te voorkomen dat specifieke groepen niet uit de boot vallen als sommige plannen zich alleen nog gaan richten op groepen binnen bepaalde grenzen van leeftijd of afstand tot de arbeidsmarkt. Bij de wijkservice mist zij nog concrete beschrijvingen van de tegenprestaties die van mensen gevraagd gaan worden. Als het doel uitstroomt uit de uitkering is vraag zij zich af hoe de gemeente dat wil gaan doen als er nauwelijks meer ondersteuning beschikbaar komt. Als het gaat om een zinvolle dagbesteding dan moeten daar wel plekken en waardering voor komen. Het streven naar zelfredzaamheid onderschrijft zij, maar men moet wel goed in de gaten blijven houden of dit lukt en welke aanpak daarin echt slaagt. Tot slot merkt zij op dat alle subsidies voor instellingen als de hare per 2014 zijn stopgezet om de gemeente de vrijheid te geven optimale nieuwe keuzes te maken. Dat vindt zij begrijpelijk maar het zet deze instellingen wel voor de dubbele opgave lopende subsidieafspraken goed na te komen en anderzijds mee te denken en zich voor te bereiden op de nieuwe infrastructuur, met daarbij de verantwoordelijkheid als werkgever voor het voortbestaan van de instelling en het personeel. Zij pleit voor langdurige samenwerkingsrelaties om een goede prijs/kwaliteitsverhouding voor de korte en lange termijn te kunnen behalen. Een zeker vertrouwen tussen opdrachtgever en –nemer en tussen partners onderling acht zij essentieel om met elkaar deze verandingslag te maken.

Mevrouw **Koper (PvdA)** vraagt of het Loket cliënten helpt digitale zelfredzaamheid te bereiken.

Mevrouw **Breed (D66)** vraagt of het stopzetten van de structurele subsidierelatie alleen geldt voor het Loket of voor Kontext als geheel.

Mevrouw **Nannes** zegt dat het Loket cliënten helpt wegwijs te worden in de nieuwe sociale kaart waarin antwoorden op veel vragen te vinden zijn. De structurele subsidie is stopgezet voor Kontext als geheel.

De **voorzitter** bedankt de insprekers en stelt vast dat er later nog een reactie van de wethouder zal komen.

3. Vaststellen agenda

Vanwege het late aanvangstijdstip van de vergadering en het belangrijke onderwerp op de agenda wordt de rondvraag geschrapt. Vragen kunnen schriftelijk ingediend worden. Voor het overige wordt de agenda ongewijzigd vastgesteld.

4. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

Er zijn geen mededelingen vanuit het college.

Mevrouw **Kerbert (D66)** merkt op dat zij gezien de verontrustende geluiden over de loting voor brugklassen, een mededeling over agendering van dat onderwerp verwacht had.

Wethouder **Nieuwenburg** zegt dat alles volgens de afgesproken procedure verloopt. Er is alleen een grotere toeloop van havisten dan voorzien was. Er wordt nu onderzocht of dit te voorzien geweest was. Dat zal bij de evaluatie betrokken worden en in deze commissie terugkomen. Hij betreurt de onzekerheid die nu ontstaan is bij leerlingen en ouders.

Ter advisering aan de raad

5.

Mevrouw **Breed (D66)** complimenteert alle betrokkenen met deze nota, de goede samenwerking en het draagvlak bij de instellingen. Er ligt nu een totaaloverzicht van alles waar een burger mee te maken kan krijgen als hij er even zelf niet helemaal uitkomt, onderwerpen die voorheen per deelnota geregeld werden, zoals het flankerend ouderenbeleid. Zij vindt eigen kracht een mooi begrip om de eigen invloed van burgers aan te duiden op de hulp die ze nodig hebben en vragen. Dat ziet zij in de nota uitvoerig beschreven. Maar uiteindelijk gaat het er om wat de burger niet meer kan, want daarvoor roept hij de hulp in van vrijwilligers of beroepskrachten. Tegelijkertijd speelt dat niet alles meer te bekostigen valt gezien de gigantische bezuinigingen, te beginnen met die op de huishoudelijke hulp. Mensen zullen meer zelf moeten gaan organiseren om de zorg voor de meest kwetsbaren toegankelijk te houden. Maar het is wel belangrijk voor ogen te houden wat mensen zelf kunnen en willen. Voor D66 is het belangrijk dat mensen die eigen invloed op hun hulpverlening kunnen uitoefenen. Daarom vraagt zij extra aandacht voor de persoonsgebonden budgetten waarmee mensen zelf kunnen organiseren. Het meest belangrijke moet volgens haar nog gebeuren. Nu is in beeld gebracht wat de gemeente van de burgers verwacht, maar de vraag is hoe de gemeente dit proces zelf en de taakverdelingen gaat inrichten en wie de beslissingen gaat nemen over de inzet van zorgsoorten en de geleiding van vragen van burgers door het stelsel van organisaties. Nu heeft de gemeente te maken met 19 organisaties. Naar het zich laat aanzien worden dat er 40 die nu nog via de AWBZ lopen. Als men dan bedenkt dat het proces van anders inrichten nu al 3 jaar loopt, moet nu een geweldige eindsprint ingezet worden om alles op tijd te halen. Zij hoopt dat dit haalbaar is. Belangrijk vindt zij vooral dat het voor burgers helder wordt waar ze straks moeten zijn. Zij vindt het jammer dat over dit wezenlijke element nog niet zoveel gezegd wordt. In het coalitieakkoord is gesproken van een kwaliteitsslag met een gelijktijdige kostenbesparing door het weghalen van dubbelingen en de inzet van ieders kernexpertise. Zij juicht het toe dat de gemeente vooral in de rol van regievoerder komt, maar merkt dat die zich in de praktijk veel blijft bemoeien met de uitvoering. De gemeente moet geen keukentafelgesprekken voeren, als ze ook moet gaan beslissen over wie in aanmerking komt voor specialistische zorg en andere voorzieningen. De gemeente moet kaders stellen waarbinnen burgers en organisaties kunnen zoeken naar oplossingen. Tot slot vraagt zij of de gemeente gedragsverandering via een project kan stimuleren. Voor D66 gaat het erom transparant naar de burger duidelijk te maken dat bepaalde zaken niet meer vergoed worden. Zij dacht dat het ideaal van de maakbare samenleving en de verzorgingsstaat inmiddels was losgelaten. Volgens haar weten burgers via veel andere kanalen

al wat er van ze gevraagd wordt en doen ze al veel voor elkaar. Men kan wel een moreel appel op ze doen via projecten en de communicatie over de concrete zaken moet ongetwijfeld beter, maar een gedragsverandering kan de gemeente volgens haar niet opleggen. Zij denkt dat elke partij wel een beeld heeft van wat mensen voor elkaar kunnen betekenen.

De heer **Trompetter (Actiepartij)** vraagt om concrete voorbeelden van de veelvuldig genoemde innovatie en wederkerigheid. Hij verwijst naar een voorbeeld in Gent waar de wederkerigheid niet alleen met sociale zaken maar ook met de zorg verbonden is. Het gaat volgens hem niet aan de noden van morgen te lijf te gaan met de kennis van gisteren. Ook hij vraagt hoe de gemeente gedragsverandering denkt te kunnen organiseren. Hij vraagt of de eis van cofinanciering – bijvoorbeeld door de inzet van eigen personeel - voor zelforganisaties, betekent dat zelforganisaties zonder personeel buiten de boot vallen. Hij vraagt of Eigen Kracht Conferenties nog mogelijk blijven. Hij vraagt wanneer de keuzes gemaakt gaan worden over de mogelijkheden voor een pgb of pzb. Hij ziet weinig uitvoering en vooral open einden in dit zogeheten uitvoeringsprogramma. Het geschetste voorbeeld van het uit schulden komen is in zijn ogen wishfull thinking.

De heer **Schouten (Sociaal Lokaal)** ziet positieve elementen in het stuk, zoals de vereenvoudiging van trajecten voor cliënten en de inrichting van één loket. Maar hij heeft veel vraagtekens in het stuk gezet. Volgens hem is het beter even te wachten tot er meer duidelijkheid van rijkswege komt. Hij vraagt om een heldere vergelijking van de huidige en toekomstige situatie op één vel papier zodat de knelpunten in een oogopslag te zien zijn. Hij schampert dat het de gemeente niet eens lukt een gedragsverandering binnen de eigen organisatie tot stand te brengen, laat staan bij de burgers.

Mevrouw **Koper (PvdA)** zegt dat het hier gaat om een majeure verandering rond een belangrijk onderwerp. In juni 2012 heeft de raad hiervoor de kaderstellende nota vastgesteld, nu gaat het om uitwerking in uitvoerende clusters. Zij vraagt hoe het college de rol van de raad hierin ziet, omdat het hier immers een bevoegdheid van het college betreft. Zij ziet bij de transities anders dan de Actiepartij wel degelijk de transformatie in het sociale domein als een innovatie in de manier van werken. Het vereist een cultuuromslag en men moet voortdurend op zoek blijven naar de beste oplossingen. Als men van de burgers meer eigen inzet verwacht, moet de gemeente ook zorgen dat de eigen organisatie op orde is en dat er voldoende kwalitatief goed personeel is. Zij betreurt het daarom dat het sociaal domein buiten de takeninventarisatie is gehouden. Er zijn veel boeken vol geschreven over cultuurverandering en cultuuromslagen. Zij denkt dat veel van onderop moet komen en niet van bovenaf op te leggen is. Zij mist in de nota nadrukkelijke aandacht voor preventie. De term zelf wordt maar één keer genoemd. Zij vraagt of er in de nieuwe subsidiesystematiek voldoende rekening gehouden is met het sturen op de maatschappelijke effecten in deze sector waar die effecten zo moeilijk te meten zijn. In het meedenken over de transformatie moet de burger wat haar betreft daar een belangrijke rol in hebben. Zij mist in de nota aandacht voor het effect van ontwikkelingen die lijken los te staan van deze decentralisaties maar er wel raakvlakken mee hebben zoals: passend onderwijs, extramuralisering en regionalisering. Zij ziet veel in de komst van sociale wijkteams van generalisten of zich als generalist gedragende specialisten. Zij vraagt of op termijn de cjb-coaches en de sociale wijkteams in elkaar geschoven worden. Zij vraagt of het domein werk en inkomen ook voldoende verweven zit in deze aanpak vanwege het belang van arbeidsparticipatie. Zij vraagt bovendien nadrukkelijke aandacht voor interculturalisatie binnen de sociale teams om onnodige drempels weg te nemen. Zij voorziet een spanning tussen het grote beroep op vrijwilligers enerzijds en de aandrang om iedereen aan het werk te helpen.

De heer **Wiersma (CDA)** loopt de collegebesluiten na. Hij is het eens met de veranderboodschap die goed aansluit bij het gedachtegoed van het CDA. Maar hij vraagt of men dan de Zandvoortse variant over huishoudelijke hulp voor ogen heeft of een meer menselijke maat. Hij vraagt waarom men niet 5 jaar eerder deze decentralisatie heeft ingezet toen de Wmo eraan kwam. Hij vraagt of er bij de nieuwe indelingen van de groepen 3,4 en 7 ook budgetverschillen verwerkt gaan worden. Hij vraagt of met cofinanciering bedoeld wordt op de U-bochtconstructie a la Paswerk of dat het gaat om nieuwe

partners die nu nog buiten de inkoop vallen. Hij juicht het toe dat gewerkt wordt aan het normaal vinden om iets voor elkaar te betekenen, zoals in besluit f staat.

Hij vraagt of de huisarts inderdaad als frontpersoon betrokken wordt bij het convenant met de GGD en wat de rol is van de IAD en psychiatrische jeugdhulp bij de doorverwijzing naar de GGZ. Hij neemt niet aan dat de gemeente hier een poortwachtersrol gaat overnemen van huisarts en politie. Hij vraagt of er financiële prikkels gaan doorwerken in beslissingen over noodopvang. Hij is het niet eens met het uitgangspunt over het werkbudget. Volgens hem moet maatgevend zijn wat nodig is, niet wat beschikbaar is aan middelen. Hij wil niet bij voorbaat uitsluiten dat er extra geld nodig zal blijken te zijn vanwege onvermoede effecten. Hij vraagt hoe de gemeente hier de inkoop gaat doen en of daar eventueel externe expertise bij wordt ingeschakeld om tot de meest gunstige prijs voor de gemeente te komen. Hij vraagt of voor de 20 tot 25% mensen met tijdelijk regieverlies alleen paswerk wordt ingeschakeld of dat er ook een beroep zal worden gedaan op organisaties met veel ervaring wier diensten nu nog niet worden ingekocht door de gemeente. Hij vraagt waarom organisaties als het Leger des Heils en Stem in de Stad niet expliciet genoemd worden in deze nota zodat het lijkt alsof alles draait om BUUV.

De heer **Rutten (VVD)** zegt geen voorstander te zijn van een opneinde regeling. Het uitgangspunt is nu het beschikbare budget. Als zich problemen voordoen kan de wethouder altijd terugkomen bij de raad, maar hij wil niet bij voorbaat alle remmen losgooien. De kaders zijn al lang door de raad vastgesteld en nu is met enig knip- en plakwerk de uitvoering voldoende uitgewerkt. Volgens hem dringt de tijd en moet men nu aan de slag. Hij deelt de zorgen over het domein werk en inkomen. Hij blijft voorstander van het model dat elke cliënt één vaste contactpersoon krijgt toegewezen en vraagt of dit voor dat domein voldoende geborgd is. Hij vraagt of de ambtelijke kennis en capaciteit voldoende op peil is. Hij maakt zich zorgen of er met alle politieke ambities niet te veel gevraagd wordt van de organisatie. Hij maakt zich zorgen over de onzekere factor die het Rijk blijft. Hij denkt dat die zorgen via de VNG moeten worden doorspeeld. Hij is bang voor scenario's waarin lokale incidenten met veel misbaar in de Tweede Kamer gepaard zullen gaan. Als er over een aantal jaren iets misgaat op lokaal niveau, zal de raad daar de wethouder op aanspreken. Als het Rijk nu aan gemeenten vraagt voor minder geld taken over te nemen, dient dat beleidsarm te gebeuren anders kunnen gemeenten dat niet waarmaken. Via de VNG moet duidelijk gemaakt worden dat men niet alles vanuit Den Haag moet willen dichtregelen of later via incidentenpolitiek moet willen repareren. Hij merkt op dat er geen budget is uitgetrokken voor de grote financiële investeringen die gemoeid zouden zijn met een communicatiestrategie voor gedragsverandering, waar hij toch al grote bij twijfels heeft over het effect van dergelijke campagnes.

Mevrouw **Huysse (GroenLinks)** verklaart zich voorstander van eigen regie, maar merkt op dat het hier gaat om een verbetering van het zorgstelsel voor mensen die deze regie voor langere of korte tijd kwijt zijn. Zij vindt het een dappere poging, maar maakt zich zorgen over de uitwerking. Zij vraagt zich af of de basis infrastructuur al voldoende ingericht is, of de beoogde resultaten wel voldoende gedefinieerd zijn en of de samenwerkingsvormen geborgd zijn, of alle functies en structuren in kaart gebracht zijn en hoe de raad kan monitoren en bijsturen. Zij vraagt naar de definitie van de poortwachtersfunctie voor doorverwijzing naar specialistische hulp. Zij vraagt naar de criteria voor verplichting die in de toekomst gehanteerd gaat worden bij wederkerigheid waarover gesproken wordt bij de wijkservice. Zij weet dat er in Den Haag gesteggeld wordt over de Participatiewet, maar het woord verplichting staat nu hier al in deze nota. In het verleden was de afspraak wederkerigheid niet verplicht te stellen. Daar wordt nu van afgeweken en dat noopt tot helderheid over wat men daaronder verstaat. Zij denkt dat het dan vooral moet gaan om het perspectief dat men daarmee kan bieden aan de cliënt. Zij maakt zich zorgen over de individualisering van de samenleving en denkt dat de overheid wel een inspirerende prikkel kan geven om mensen tot meer zorg voor elkaar te bewegen. Maar zij is het ermee eens dat gedragsverandering voor elkaar krijgen een van de moeilijkst bereikbare zaken is. Tot slot deelt zij de vraag of er binnen de gemeente en de organisaties voldoende kennis aanwezig is over wat de samenleving nodig heeft om deze nieuwe manier van werken te doen slagen.

Mevrouw **Breed (D66)** is het met Groen Links eens dat de raad en het college ook op eigen kracht mogen nadenken over het concept van verplichte wederkerigheid.

Mevrouw **Koper (PvdA)** merkt op dat de raad daarover al iets heeft vastgesteld bij de aanpassing van de WWB. Het is duidelijk dat in de Participatiewet iets zal worden opgenomen over verplichte wederkerigheid, maar de randvoorwaarden zijn nog niet bekend.

De heer **Stapelkamp (Haarlem Plus)** sluit niet uit dat door dit beroep op eigen kracht onverhoopt juist meer mensen uit de categorie die tijdelijk hun regie kwijt zijn in het vangnet terecht zullen komen en hun regie helemaal gaan verliezen. Men moet bij alle ambities niet vergeten dat er een groep is die wel iets vraagt maar geen tegenprestatie kan leveren. Daarom maant hij tot voorzichtigheid om mensen niet te beschadigen. Mensen met tijdelijk regieverlies zouden onder die druk wel eens hun hoofd kunnen laten hangen.

Mevrouw **Özogul (SP)** vindt dat de verkeerde keuzes van de kabinetten van Rutte I en II tot deze verkeerde keuzes van de gemeente leiden. De gemeente heeft echter te maken met die bezuinigingen en kan deze mensen niet vergeten. Vertrouwen op eigen kracht acht zij uitstekend voor mensen die het kunnen, maar zij maakt zich juist zorgen over de mensen die geen eigen kracht kunnen opbrengen. Zij wil zich niet laten verstrikken in een discussie over de percentages per categorie, maar het hebben over mensen. En het is volgens haar onmiskienbaar dat sommige mensen nooit meer over eigen kracht zullen beschikken. Zij is het eens met de één-loket-gedachte, maar voor het overige ziet zij weinig positiefs in deze nota. Zij denkt dat weinig mensen zullen snappen wat er bedoeld wordt. Men ziet alleen de bezuinigingsmaatregelen en dat mensen tussen wal en schip vallen. Zij wil niet beweren dat mensen voorheen alles snapten, maar toen kregen ze tenminste hulp als ze die nodig hadden. Zij vindt de budgetten die het Rijk wil overhevelen zorgwekkend en is het er niet mee eens dat de gemeente het daarmee alleen wil redden.

De heer **Aynan (PvdA)** zegt veel in die zorgen te herkennen. Maar hij vindt het juist een positief uitgangspunt mensen zo veel mogelijk op eigen benen te leren staan. Hij weigert mee te doen aan het afschrijven van mensen en wijst erop dat er voor mensen die het niet redden, een volwaardig vangnet blijft bestaan.

Mevrouw **Breed (D66)** zegt niet in de nota gelezen te hebben dat mensen zich aan hun eigen haren uit het moeras moeten trekken. Er blijft professionele hulp beschikbaar, dat staat volgens haar zonneklaar in de nota.

De heer **Rutten (VVD)** merkt op dat de percentages geen taakstellende percentages zijn, maar inschattingen ten behoeve van het beleid. De rijksbudgetten zijn het uitgangspunt voor het gemeentebudget, maar als het daarmee niet blijkt te kunnen, hoort de raad dat te zijner tijd wel van de wethouder. Hij roept de SP op bij partijgenoten in Den Haag aan te dringen op beleidsarme overheveling zonder de gemeenten bij voorbaat beperkingen op te leggen. Volgens hem is het daar met name de SP die de wet afwijst, maar wel al allerlei zaken wil opleggen die gemeente voor dat lagere budget moet uitvoeren.

Mevrouw **Özogul (SP)** antwoordt dat zij dit al doet en dat de heer Rutten zich daarover geen zorgen hoeft te maken. Zij is echter bang dat door deze andere manier van denken en werken mensen tussen wal en schip geraken en dat het vangnet nog minder goed gaat werken.

Mevrouw **De Leeuw (OPH)** zegt dat bekend is dat door de bezuinigingen de verzorgingsstaat in zijn oude vorm niet meer houdbaar is. Dat heeft zijn voordelen omdat mensen nu niet meer achterover kunnen blijven liggen en zelf in actie moeten komen. Voor sommige mensen zal echter wel hulp moeten blijven bestaan. Het preventieve verhaal lijkt haar moeilijk. Het zal naar haar inschatting zeker twee jaar duren voor alles op rolletjes loopt, maar het lijkt haar goed op de ingeslagen weg door te gaan.

Wethouder **Van der Hoek** noemt het fijn dat de meeste fracties op hoofdlijnen instemmen met deze ontwikkeling van de infrastructuur zodat op volle vaart verder gekoerst kan worden. Hij wil

beklemtone dat ook zonder bezuinigingen de infrastructuur aan een fundamentele herziening toe was. Dat laat onverlet dat deze rijksbezuinigingen wel gezorgd hebben voor een versnelling en meer druk op het proces. Maar de roep om efficiëntere en effectievere werkwijzen klonk al eerder, met als neveneffect een grotere financiële ruimte. Deze nota wordt voorgelegd aan de raad omdat het college wil dat de raad de kaders vaststelt voor de verdere invulling. De nota steunt erg op het concept van de eigen kracht, maar het is geen genezingsprogramma dat gestoeld is op in beton gegoten cijfers. Het zijn rekenmodellen met op de huidige praktijk gebaseerde uitgangspunten en lang niet alles kan opgelost worden met eigen kracht. Hij noemt als voorbeeld de zorg voor dementerenden. Soms gaat het om stabiliseren of begeleiden van een onvermijdelijke achteruitgang. De gemeente blijft staan voor het leveren van zorg. Het is nu nog vertaald in clusters, ook al omdat het Rijk op zich laat wachten voordat men de invulling specifieker en duidelijker kan maken. Daarvoor moet het budget, het kader en de beleidsruimte bekend zijn. Die randvoorwaarden bepaalt het Rijk, maar de richtlijnen komen later af dan zich aanvankelijk liet aanzien. De lokale overheid kan volgens hem wel werken aan gedragsverandering door in contacten met cliënten duidelijk te laten merken dat er een andere wind waait en dat er een einde is gekomen aan het belonen van claimedrag. Dat kan volgens hem zonder in betutteling te vervallen. Men kan niet verwachten in twee jaar tijd de gevolgen van decennia van individualisering terug te draaien, maar met een bescheiden campagne en training van het personeel verwacht hij een heel eind te komen. Daar is ook een budget voor gereserveerd. Bij BUUV worden burgers geholpen in ruil voor een tegenprestatie. Dat blijkt telkens een verrassend aanbod op te leveren. Organisaties mogen de inzet van hun vrijwillige medewerkers kapitaliseren als eigen bijdrage voor de cofinanciering. Inmiddels hebben zich 44 organisaties met innovatieve projecten gemeld. Dat zijn voor een deel al bekende organisaties en voor een deel nieuwe. Hun aanvragen zijn bij elkaar groter dan het budget van 4 ton, dus daar zal een keuze gemaakt moeten worden. Hij denkt zelf dat het hele stuk de geest van preventie ademt. Dat zit bijvoorbeeld in de informatie- en adviesfuncties tot welke men zich in een vroeg stadium kan wenden als men een probleem ziet aankomen. Dat het rijksbudget het werkbudget is om dit beleid voor elkaar te krijgen, staat letterlijk in de nota genoemd als uitgangspunt. Daarbij probeert met via een herijking een slag te maken naar de ontschotting tot één integraal budget. Voor de specifieke keuzes zal de raad geraadpleegd worden. Het gaat om alle budgetten van de programma's 2, 3, 4 en 7 die de gemeente van het Rijk krijgt voor het sociale domein. Als die toch niet toereikend blijken te zijn komt het college naar de raad om samen oplossingen te vinden. De door de heer Schouten gevraagde vergelijkingen zijn volgens hem al aangeleverd. Op basis van de praktijkwerkplaatsen is gekozen voor de proef met twee wijkteams. Daarmee wil de gemeente nu aan de slag om de echte praktijk te laten uitwijzen wat de mogelijkheden zijn en waar men tegenaan loopt. Niet alle organisaties staan genoemd. De kerkelijke organisaties zijn te zien als onderdeel van persoonlijke netwerken of als behorend tot de categorie charitatieve instellingen. Vanwege de leesbaarheid staan niet alle organisaties met naam en toenaam opgenomen. Bij de 15%-categorie van tijdelijk regielozen ligt juist een kans om de regie te heroveren. Er blijft een poortwachtersfunctie nodig voor de specialistische zorg. Voor de PGB's zal het Rijk eerst helderheid moeten bieden. Er wordt nu al gewerkt met Eigen Kracht Conferenties en waar die naar tevredenheid lopen, worden ze voortgezet. Hij benadrukt dat met deze nieuwe structuur goed aanslaande methodes niet overboord gezet worden.

Wethouder **Nieuwenburg** stelt dat de huisarts de aangewezen persoon blijft voor acute doorverwijzing van jongeren naar specialistische crisisopvang. Voor de structurele hulp wordt het CJG een schakelrol toebedeeld.

Hij wijst erop dat er ook nog veel onzekerheid bestaat oever de wettelijke kaders. Daarbij komt dat de gemeente moet voorsorteren omdat er ook daarin nog tegenvallers kunnen komen vanuit Den Haag. Daar wordt nu bijvoorbeeld een discussie gevoerd of men bij de verdeling van het budget bij de Participatiewet niet rekening zou moeten houden met regionale verschillen in economische achterstand. Als het Rijk regio's gaat compenseren voor de omvang van het Wsw-verlies, heeft Haarlem er een groot financieel probleem bij. En die kans acht hij groot. Daar moet hij dus op anticiperen. Niet omdat hij zelf zou vinden dat de aanpak soberder moet, maar omdat het anders niet valt te bolwerken de zorg voor de meest kwetsbaren overeind te houden. Hij hoopt dat de SP dat eindelijk begrijpt. Dat geldt vergelijkbaar ook voor de transitie van de jeugdzorg. Er gebeurt in Haarlem al veel gebiedsgericht. Dat geeft een voordeel voor het wijkgericht werken met werkplaatsen

en CJG-coaches. Daardoor worden zaken betere beheersbaar als men eenmaal weet waar de echte problemen zitten.

Voor de relatie van deze nota met het domein Werk en Inkomen verwijst hij naar de reeds aangenomen nota's over activering en toeleiding naar werk. Als het gaat om wederkerigheid wil hij niet vooruitlopen op de landelijke wetgeving, maar de term is ook al in die andere nota's gevallen waar het gaat om de participatie te bevorderen. Het zal haast per definitie iets kortdurends moeten zijn dat de kansen van mensen vergroot en in ieder geval niet mag leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt. Hij heeft ook begrepen dat minister Asscher en staatssecretaris Klijnsma op dat spoor zitten en hij vertrouwt erop dat het zo in de wet verwoord zal worden. Over de invulling van wederkerigheid zal hij te zijner tijd met de raad te spreken komen.

Mevrouw **Özogul (SP)** meent dat de gemeente zich niet hoeft neer te leggen bij het geschetste scenario maar altijd nog een eigen budgetkeuze heeft. De gemeente moet volgens haar niet net doen alsof de burgers niets voor elkaar over hebben. Het gaat hier in haar ogen alleen om bezuinigen en geld.

Wethouder **Nieuwenburg** vindt dat een ouderwetse redenering. Er moet naar zijn mening een einde komen aan eindeloos repeterende hulpvragen die eindeloos gehonoreerd worden. De gemeente mag in zijn ogen een beroep doen op de eigen regievermogens van mensen. Dat acht hij een duurzame investering

Mevrouw **Koper (PvdA)** memoreert dat zij bij de vaststelling van die nota's gevraagd heeft om een goede verankering van werk en inkomen in deze zienswijze. Het wijkgericht werken vindt zij uitstekend, maar werk biedt volgens haar de beste garanties op het herwinnen van de regie.

De heer **Aynan (PvdA)** voert aan dat alles mooi in nota's kan worden opgeschreven, maar dat in het veld ook zaken spelen als wantrouwen tegenover instanties en schaamte jegens elkaar. Dat zijn factoren die belemmeren dat mensen met hun hulpvragen komen. Daarom acht hij interculturalisatie van belang als een middel om dat vertrouwen te winnen en de echte hulpvragen boven tafel te krijgen.

Mevrouw **Breed (D66)** denkt dat dit zeker een rol speelt bij de zogenaamde keukentafelgesprekken als de vertegenwoordiger van het wijkteam komt te beslissen over een veelheid aan zaken, van hulp tot een uitkering.

Wethouder **Nieuwenburg** zegt dat hij alleen gesteld heeft dat dit element ook in andere nota's verweven is, net als in deze. Hij is het ermee eens dat werk de beste emancipatiemotor is. Maar dan moet het wel beschikbaar zijn. Hij is daarom blij met de Participatiewet en de quota. Hij wil op de wetgeving voorsorteren door te zorgen dat het ook op wijkniveau goed geregeld is. Hij begrijpt de zorgen van de organisaties als het gaat om de continuïteit. Als deze nota aangenomen wordt kan de gemeente de gesprekken met hen voortzetten over hun bijdrage aan deze manier van werken. Men moet ook niet doen alsof de wereld helemaal opnieuw gaat draaien. Het is van de gemeente ook van groot belang alle nuttige opgebouwde kennis en expertise aan zich te binden en voor een zekere continuïteit te zorgen. Dat moet geborgd worden. Een groot deel van het budget ligt daarmee vast. Daarnaast zal het soms ook nodig zijn externe expertise in te schakelen. De gemeente kan niet alles zelf doen en zal veel meer in de regiestoel komen te zitten. Bij de CJG-aanpak en de wijkteams heeft men zeker oog voor het belang van interculturalisatie, zeker in een wijk als Schalkwijk met zijn 68 culturen. Daar moet op ingespeeld worden om wantrouwen weg te nemen. De goedkeuring van de raad is nodig om vervolgstappen te kunnen maken.

Mevrouw **Özogul (SP)** verklaart dat de SP deze nota evenmin zal steunen als die van vorig jaar omdat er veel mensen tussen wal en schip zullen vallen. Zij is het eens met de één-loket-aanpak, maar niet met de bezuinigingen. Desgevraagd zegt zij dat de SP extra middelen zou vrijmaken door geen Dolhuysbrug aan te leggen.

Wethouder **Van der Hoek** zegt dat de SP geen alternatief aandraagt. Hij denkt dat men realistisch moet toegeven dat er ook in de huidige structuur mensen tussen wal en schip geraten. Hij denkt dat dit aantal wel eens zou kunnen verminderen omdat mensen met minder organisaties te maken krijgen en de zaken beter op elkaar afgestemd worden. Deze operatie is in zijn ogen niet bedoeld om de gemeente er beter van te maken, maar juist om de mensen om wie het gaat, er beter van te laten worden.

De **voorzitter** sluit de bespreking af met de vaststelling dat dit voorstel als bespreekpunt naar de raad gaat.

6. Agenda komende commissievergadering

Er worden geen ingekomen stukken geagendeerd.

7. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 23.15 uur.